

JAVASLAT

A Batthyány-Strattmann díjas Brezanóczy János körzeti orvos életútja

a Pomázi Települési Értéktárba történő felvételéhez

Készítette:

Ozorai Magdolna
(személy/intézmény/szervezet/vállalkozás)

Kelt: Pomáz. 2021. július 1.

a javaslattevő aláírása:

I. A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/**szervezet**/vállalkozás) neve, címe:

Pomáz Barátai Társaság 2013 Pomáz, Luppá Vidor utca 2.

---

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: *Ozorai Magdolna*

Levelezési cím:

Telefonszám: +

E-mail cím:

II. A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése:

***A Batthyány-Strattmann díjas Brezanóczy János
körzeti orvos életútja***

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása: (csak egy jelölhető)

☐ agrár- és élelmiszergazdaság	☐ egészség és életmód	☐ épített környezet
☐ ipari és műszaki megoldások	☒ kulturális örökség	☐ sport
☐ természeti környezet	☐ turizmus	
-

3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye: *Pomáz*

---

4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik:

- települési
-

a javaslattevő aláírása:

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása:

A Batthyány-Strattmann díjas Brezanóczy János körzeti orvos életútja (1929-2013)

„Mindahhoz, amit jól tettem vagy jót tettem, mindahhoz erőt és tudást Fentről kaptam. Én csak a kéz voltam, amely ezt megvalósította. Így lettem fogorvos, szülész, vezető orvos és kis sebészetet ellátó orvos. Így voltam férj, szülő, nagyszülő, rokon és barát, így vettem részt a közéletben, így éltem az emberek között, a Jóisten akaratából, egyszerűen emberként.” (dr Brezanóczy János)

Brezanóczy János a pomáziak „Brezó doktor bácsija” 1929-ben született Miskolcon három gyermekes család első gyermekeként. A család gyökerei a kárpátaljai Aknaszlatinára nyúlnak vissza. Édesapja, dr. Brezanóczy János (1899 -1979), eredetileg orvosnak készült, de a 30-as évek történelmi körülményei más irányba vitték. A miskolci Tiszai pályaudvar forgalmistája, majd MÁV titkár volt, később jogi végzettséget szerzett és a Magyar Királyi Államvasutak jogtanácsosa lett. Édesanyja, Molnár Mária, a kor szokása szerint háztartásbeli volt.

János fiuk az elemi iskola négy osztályát Miskolcon a Kossuth utcai katolikus iskolában végezte. Itt kezdte gimnáziumot is. Majd mikor édesapját Budapestre helyezték, a család is követte és gyermeküket a Toldy Ferenc gimnáziumba írtatták, ahol 1947-ben érettségizett. Az orvosi pálya gondolata már 15 évesen megfogalmazódott benne, hogy ha már édesapja nem tehetné, legalább ő teljesítse be ezt a vágyat. Sikerrel felvételizett az orvosi egyetemre. A háború után az anyagi körülmények nem voltak valami fényesek. Kollégiumi évek következtek majd a János kórházban medikusként orvosi tevékenységét díjazandó lakhatást kapott. Egyetemi tanulmányai alatt is szigorló orvosként rengeteget dolgozott egészségügyi vonalon. Így többek közt a János kórház II-es nőgyógyászatán labor orvosként reggelente ő végezte a műtétek előtti alapvető labor vizsgálatokat.

1952-ben még egyetemistaként megházasodik. Felesége, Erzsébet – több mint 60 éven át hű társa, a családi háttér megteremtője - évtizedeken át gyógyszerészként szolgált a pomáziakat.

Miután ötödéves orvostanhallgatóként a Semmelweis Egyetem Közegészségtani Intézetében volt gyakornok, főnöke, Dabis László professzor közbenjárására már végzett orvosként ugyanitt tanársegédi állást kapott. Ekkor munkája részben az oktatáshoz, részben a különböző szűrésekhez kötődött. Akkoriban Szentistvántelepen laktak albérletben. Ekkor kapott kedvet a gyakorló orvosláshoz. Ehhez jó alkalom kínálkozott, mikor 1954 szeptemberében Tiszolczy doktor helyettesül hívta. Ekkor székhelye Csobánka volt, de ellátta Pomáz egyik részét is. Alighogy ez megtörtént az akkor már idősödő 58 éves Tiszolczy doktort négy nap múlva letartóztatták államellenes összeesküvés vádjával, így át kellett vennie Tiszolczy doktor körzetét is. Ettől kezdve két évig egyedül látta el az akkor mintegy 7500 lakosú Pomázt, valamint a kb. 1500 lakosú Csobánkát. Gyermekeorvos nem volt a településeken, fogorvos is

a javaslattevő aláírása:

csak adott napokon rendelt, így minden szakterület ellátása az egyetlen körorvosra hárult. 1960-ig Pomázon az asszonyok is otthon szültek.

Tiszolczy doktor úr igen nagy elfogadottságnak, népszerűségnek és tiszteletnek örvendett. A családokban az unokáktól a nagyszülőkhöz mindenkit ismert. Így az ő nyomdokába lépni a szerteágazó feladatok, a nagy lélekszám, valamint a leterheltség mellett, embert próbáló feladat volt. De a dinamikus, sokoldalúan jól képzett fiatal orvos helytállt. Rövid idő alatt kivívta a faluközösség szeretetét, elismerését.

Kiváló diagnosztika volt, aki ilyen leterheltség mellett is folyamatosan képezte magát és nem csak az orvosi szakirodalommal tartott lépést, hanem munkájához kapcsolódó gyógyszerészi, jogi, szociális kérdésekben is. Mindig előrelátóan intézkedett, hogy mire a betegek szüksége lehetett rá, meglegyen az esetleg felsőbb engedélyhez kötött gyógyszer, gyógyászati segédeszköz vagy segély. Munkáját kiválóan szervezte, hisz a 0-24 órás leterheltséget nem lehetett volna másként viselni. Telefon akkoriban nem volt. Mi több kezdetben kerékpáron, majd motoron és csak a hetvenes évek elejétől járhatott a betegekhez autóval. De mindig mindenütt ott volt, ahol szükség volt rá. Az otthon ápolt súlyos betegekhez Brezanóczy doktor kérés nélkül naponta jött és a hozzátartozó ez idő alatt szinte szakápolóvá lett kiképezve általa és kiváló munkatársai által. 1966 novemberéig – Régiusz doktor érkezéséig – egyedül látta el az akkor már mintegy 8500 fős pomázi lakosság betegeit. A helyzet az orvosi ügyelet beindulásával 1978-ban enyhült, melynek megszervezése Brezanóczy doktor nevéhez fűződik. Ekkorra már öt körzeti orvosa volt Pomáznak, akik felváltva látták el az ügyeletet.

Brezanóczy doktor 1991-ig volt Pomáz körzeti orvosa. 1978-ban és 1985-ben kiváló munkáért kapott miniszteri dicséretet. 1993-ban elsőként lett Pomáz díszpolgára. Amikor 1994-ben dr. Surján László népjóléti minisztertől a csaknem négy évtizedes példamutató szakmai és emberi munkájáért átvette a Batthyány-Strattmann László díjat ezekkel a szavakkal köszönte meg:

„Nem nekem, hanem a szakmának, annak a „gyalogmunkának” szól, amelyben 39 éve részt veszek. Nem találtam fel semmi nagy dolgot, nem csináltam csodát, csupán megpróbáltam a bánatot oldani, a fájdalmat enyhíteni. Miként Batthyány-Strattmann László is egy gyalogmunkás volt. Ezért érzem úgy, ezzel a díjjal a személyemet és a körzeti orvosi pályát is jutalmazták.”

Brezanóczy doktor két periódusban volt önkormányzati képviselő. Hét évig volt a pomázi római katolikus egyházközség, húsz éven át pedig Az Emberséggel, Kultúrával Pomázért Alapítvány elnöke. 2003-ban a Semmelweis Orvostudományi Egyetem Baráti Köre Jubileumi Díszoklevéllel köszönte meg, hogy az intézménnyel szoros kapcsolatot tartott. 2011-ben címzetes főorvosi címmel tüntették ki kimagaslóan végzett háziorvosi munkája elismeréseként.

Pomáziak sokasága máig hálatelt szívvel emlékezik Brezanóczy doktorra, aki történelmi időkben gyógyította a falu apraja-nagyját.

a javaslattevő aláírása:

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett:

Brezanóczy doktor a környék közkedvelt és nagy tiszteletnek örvendő körorvosa volt. Gyógyította a testet gyógyszerrel, életmódi tanácsokkal; a lelkeket jó szóval. A régi pomáziak közül szinte mindenkinek van egy hozzá fűződő jó története, amit az itt lakók máig hálás szívvel idéznek fel. Sokáig egymaga, igen nehéz körülmények között, eszközök híján sokoldalú és alapos tudására támaszkodva állt helyt és gyógyította az akkor is már 8000 ezres lakosságot. Tekintélye volt nem csak a lakosság körében, de a községi vezetés előtt is. Munkássága alatt Pomáz egészségügye máig ható példátlanul előremutató szervezésen esett át, melyhez megnyerte a község akkori vezetőit. Többek közt említhetjük az 1974-ben épült korszerű orvosi rendelőt, amely ma is helyt ad az immáron várossá fejlődött Pomáz ellátásának. A folyamatos ügyelet megszervezésének pedig nem csak Pomáz, hanem az egész környék nyertese. Brezanóczy doktor magasra tette a léceket, emberi magatartása, helytállása méltó példa az utódok számára.

Több mint nyolc évvel a halálát követően álljon itt betegeinek néhány hálatelt mondata a róla készült portréfilmhez:

- Csodáltam, tiszteltem és nagyon kedveltem! Ő minden volt belgyógyász, gégész, sebész, gyermekorvos, pszichológus ...*
- Köszönet ezért az időben elkészített, nagyszerű kérdésekkel tűzdelt, szeretetteljes riportért, és a klip elkészítéséért is. Nagyszerű emléket állított a Doktor Úrnak, nemcsak mint kiemelkedő orvosnak, de mint tiszteletre méltóan emberséges embernek is. Több ilyen példaképet kéne állítani az új nemzedék elé a még köztünk élő igaz emberekkel. Áldott legyen Doktor Úr emléke...*
- Mindig jött hozzánk, mindig volt egy jó szava. Egy jelenség volt. És a szeretet, ami áradt belőle.... A lányunk az Ő inspirálására lett gyermekorvos.*
- De jó volt újra hallani a hangját, nagyon szerettük, amíg praktizált nem igen láttunk orvosi rendelőt belülről. Mindig lehetett számítani rá, akár a gyerekek, akár mi felnőttek szorultunk a segítségére. A legjobb orvos volt és nagyon hiányzik.*

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források stb.)

- Magyar Hírlap, 1994. május (27. évfolyam, 101-112. szám) 1994-05-14 / 112. szám*
- Pest Megyei Hírlap, 1994. május (38. évfolyam, 101-125. szám) 1994-05-14 / 112. szám*
- Török- Tusor -Tóth : Katolicizmus Magyarországon a II. Vatikáni Zsinat korában (Bp. 2015 – MTA_Gondolat kiadó)*
- <http://www.breza.hu>*
- Végső búcsú családi körben - Pomázi Polgár 2013. április*
- Túri Lajos riportfilmje Brezanóczy doktorral
<https://www.youtube.com/watch?v=exoYQBFb0vI>*

8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe (ha van):

Kelt: Pomáz, 2021. július 1.

a javaslattevő aláírása:

III. KÖTELEZŐ MELLÉKLETEK

1. sz. melléklet: Fényképek

dr Brezanóczy János a kiváló orvos

Doktor úr gyógyszerész feleségével, aki ehhez az életúthoz 60 éven át támogató háttér volt.

Oklevél

Pomáz Nagyközség Önkormányzata

Dr. Brezanóczy Jánosnak

a község egészségügyéért folytatott több évtizedes, áldozatos és eredményes munkásságáért a

POMÁZ DÍSZPOLGÁRA

kitüntetést adományozza.

Pomáz, 1993. október 23.

Pomáz Nagyközség Önkormányzata
nevében

Kulin Imre
Kulin Imre
polgármester

Az Emberséggel, Kultúrával Pomázért
Alapítvány születésének
5. évfordulóján
köszönetünket fejezzük ki

Dr. Brezanóczy Jánosnak

a Kuratóriumban végzett
önzetlen, eredményes tevékenységéért.

Az alapítók nevében:

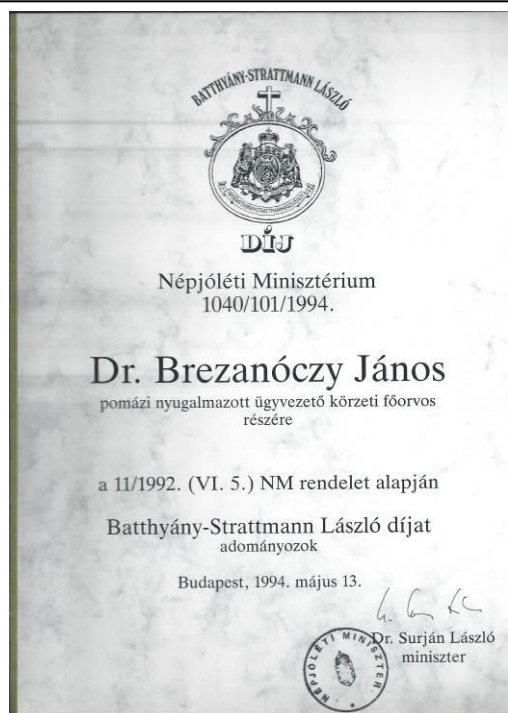
Kulin Imre *ICÓ Rt.* *Farkas Zoltán* *KDVT*
Kulin Imre ICÓ Rt. Farkas Zoltán KDVT

a javaslattevő aláírása:

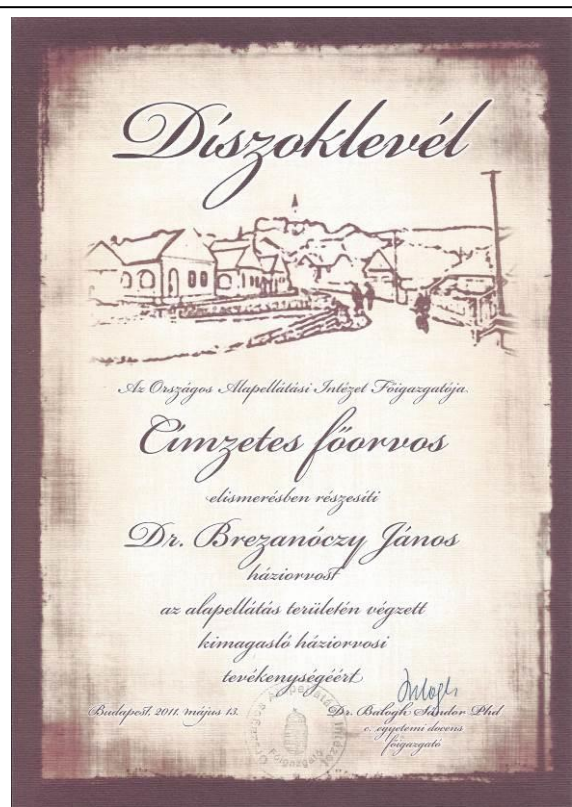

Díj átvétel - 1994

Battyány-Strattmann díjas orvos

a javaslattevő aláírása:

2. sz. melléklet: - Hungarikum törvénynek való megfeleltetés

Dr Brezanóczy János elhivatott karizmatikus orvosként 1994-ben (a díj alapítást követő évben) elsők között kapott Batthyány-Strattmann László-díjat. E mellett több elismerés birtokosa. Életútja, elhivatottsága, hite embersége kiemelkedő példa az utódgenerációk számára.

Fényképek listája:

Név	Méret	Típus
 Batthyany_Strattman_dij.jpg	489 KB	JPG fájl
 Batthyany_Strattman_dij_atvetel.jpg	451 KB	JPG fájl
 Dr BJ&felesege_2.jpg	1 442 KB	JPG fájl
 Dr BJ.jpg	256 KB	JPG fájl
 Dr-Brezanóczy _János_Batthyány_Stratma...	550 KB	JPG fájl
 Dr-Brezanóczy _János_Címzetes_Főorvos....	1 508 KB	JPG fájl
 Dr-Brezanóczy _János_Emberséggel_Kult...	796 KB	JPG fájl
 Dr-Brezanóczy _János_Pomáz _Díszpolgá...	276 KB	JPG fájl
 Legendák Brezó.mp4	177 937 KB	MP4 Video File (VL...

A fenti mellékleket csatoltam:

Kelt: Pomáz, 2021. július 1.

a javaslattevő aláírása:

3. sz. melléklet az Pomázi Települési Értéktárba való javaslatételhez:

HOZZÁJÁRULÓ NYILATKOZAT*

Alulírott hozzájárulok, hogy az általam készített és fentebb felsorolt

A Batthyány-Strattmann díjas Brezanóczy János körzeti orvos életútja című települési értéktárba való javaslatételhez, illetve a fentebb *csatolt dokumentumokat és fényképeket* a **Pomázi Települési Értéktár Bizottság**, (valamint a Pest Megyei Értéktár vagy ahhoz kapcsolódó intézmény, szervezet) korlátlanul, bármikor térítés- és díjmentesen felhasználhassa, nyilvánossá tegye a helyi értékek adminisztrációja, archiválása, dokumentálása és népszerűsítése céljából.

Kelt: Pomáz, 2021. július 1.

* A hozzájáruló nyilatkozat nem visszavonható!

a javaslattevő aláírása:

